

A Petőfi Népe Reggel és a TESCO hipermarket közös játékán egy Hyundai Autót NYERHET!

Egyformán szólni mindenkihez

Kisközségi televíziók és alkotók harmadik filmszemléje Lakiteleken

Ha egy film hitelesen tud szólni egy kisközségről, az érdeklődő környezete, az igazán nagy dolog. Önmagában is. De még nagyobb dolog, amikor úgy tud szólni egy kisközséghez, mondjuk egy falu népéhez vagy a szóróvany magyarság egy-egy pillanatáról, kisebb-nagyobb közösségéről, hogy azzal egyben szól a nagyobb közösségről, a nagyobb közösséghez is.

LAKITELEK NÉPFOISKOLA

Ezt Bíró Zoltán irodalomtörténész fogalmazta meg az elmúlt héten Lakiteleken megrendezett, Kisközségi Televíziók és Alkotók III. Filmszemléjének díjkiosztó-ünnepségén. Bíró Zoltán hangsúlyozta: a filmszemle legnagyobb erénye az, hogy a bemutatott filmek révén törekedett jól, értelmesen, megrendítően szólni egy-egy kisközség életéről, napjairól, embereiről, úgy, hogy közben mondott valamit az egész közösségnek, mondott valamit a magyar társadalomnak, érve a közösségen és a magyar társadalmon is a teljes magyarságot. Az irodalomtörténész végezetül leszögezte: a határon túli magyarság több filmen is megjelent a szemlén. Ezek a filmek részben ugyan szomorúságot okoztak, ugyanakkor egyfajta határozott reményt is sugalltak.

A több napos szemléi immár harmadik alkalommal rendezte meg a Lakitelek Népfőiskola a Szent István Egyetemmel és a

Dunaversitas Egyesülettel karöltve. Az Országos Rádió és Televízió Tanács (ORTT) által támogatott, rangos kulturális esemény célja, hogy a határon belüli és a határon túli kisvárosok, falvak, kisközségek magyar nyelvű televízióinak, stúdióinak munkatársai bemutatkozási lehetőséget kapjanak, illetve szakmai konzultációval egybekötött továbbképzésben részesüljenek.

Az idei szemlére a világ minden részéből több mint száz alkotás érkezett, közülük az előzsűri döntése alapján harminc film (19 hazai és 11 határon túli településről) került be a döntőbe.

A találkozó első napján nyitották meg a névadó Szóts István emlékkiállítását, melyet Pintér Judit, a Duna Televízió munkatársa rendezett Mária asszonnyal, Szóts István özvegyével közösen.

Köszöntőjében Lezsák Sándor elmondta: Sára Sándor javasolta, hogy az idei szemléi Szóts István rendezőnek szenteljük. Az ő életműve, munkássága akkora erőt jelent, ami megfelelő irányt, lendületet, útmutatást adhat jelenünk filmes nemzedékének.

Az ezt a gondolatmenetet folytatva, az emlékkiállítás megnyitóját Bíró Gyula film-történész kijelentette: Szóts István a negyvenes évek közepén, zaklatott történelmi körülmények között, nehéz személyes sors-helyzetben nemcsak a magyar filmművészetet tudta megújítani,

hanem új egyetemes filmtörténetet is írt, többek között - egyes vélemények szerint az Emberek a havason című filmjével - az olasz neorealizmust is elindította.

A második és harmadik nap - a reggeli óráktól késő éjszakáig - a filmek megtekintésével és kötetlen szakmai beszélgetésekkel telt.

A filmszemle pénteken díjkiosztással és a győztes filmek vetítésével fejeződött be, melynek megnyitóján a házigazda Lezsák Sándor Tamási Áront idézte: „A madárnak szárnya van és szabadsága, az embernek pedig szülőföldje és sok-sok kötelessége”. Majd így folytatta: „Amikor 1993-ban elindítottuk a szemléi, azzal a szándékkal tettük, hogy a kisebb-nagyobb települések tehetséges, filmben gondolkodó alkotói meghívjuk ide, és egy szemle keretében próbáljunk nyilvánosságot teremteni a szűkebb-tágabb környezetüket bemutató alkotásaiknak. Próbáltunk egy olyan zsűrit, olyan erőteret létrehozni a szemle kapcsán, amelyben a néprajzkutatótól kezdve, az írón, költőn, az újság- és televíziós szerkesztőn át, a filmtörténészig, esztétáig, az élet valamennyi területe képviseltette van, hogy együtt elemezzenek, gondolkodjanak velünk együtt azon, hogyan válhat a valóság jegyesevé úgy az ember, hogy szülőföldjén sok-sok kötelességének is meg tudja felelni”.

A Szóts István rendezőről elnevezett fődíjat a Nagypáti Kukac Péter mennybemeneteli című játékfilmnek ítélte oda a harminctagú zsűri. Alkotója, Bicskei Zoltán a délvideki Nagykanizsán él.

A fődíjat Szóts István özvegye, Mária asszony és Sára Sándor Kossuth-díjas rendező, a zsűri elnöke adta át az alkotónak. Három kategóriadíjat is kiosztottak.

A Kórkép kategória díját a délvideki Kishegyesről érkezett Maronka Etelka Szórvány a szóróvanyban című filmje nyerte el. A Művelődés-kategória első helyezettje a gödöllői Fuszenecker Ferenc lett Madaras József színművészről készített filmjével.

A Krónika kategória díját a Győr-Ménfőcsanak Kishabóton élő Káldy László kapta, aki egy személyben szövegíró, szerkesztő, operatőr, vágó és rendező.

Méltóságában Rudi Zoltán, a TV2 fő-szerkesztője a következőket mondta a kategóriagyőztes alkotásról: Káldy László híradót, hírműsört készített a kétszázötven lelket számláló Kishabótnak. Műsört készített azoknak az embereknek, akik döntően a kocsmában töltöttek néhány órát naponta. A film nézése közben a zsűri mosolygott, ám a vetítést követő szünetben valamennyi zsűritag elismerte: a Kocsmá TV valós képet fest a magyar faluról. Sajnos. De az olyan emberek, mint Káldy László minden igyekezetükkel azon vannak, hogy ez a kép egyre szebb, egyre jobb legyen.

Kérdésünkre önmagáról és televíziójáról Káldy László elmondta: eredeti szakmáját tekintve gépészmérnök. Két éve ment nyugdíjba, ekkor indította el a Kocsmá Televíziót. Előtte huszonöt évig Budapesten élt és dolgozott. Sajátos híradót, melyeknek a szemlén bemutatott Kocsmá TV is része, a fesztiválok, versenyek mellett alapvetően a nyilvánosság számára készíti. Akár egy kocsmá nyilvánossága számára is. Eddig összesen negyven, úgynevezett filmet forgatott. A Kocsmá TV című filmhíradó egy hatrészes sorozat egyik darabja.

Káldy László vasárnapi vagy független filmesnek tartja magát, olyanoknak, aki szeretetből teszi, amit tesz. Mindazonáltal nem tekinti magát amatőrnek. Mint mondta: olyan dolgokat is észrevesz, amelyek mellett egy úgymond profi simán elmegy.

Kocsmá TV című alkotása nemcsak a kategóriadíjat nyerte el, hanem a Magyar Távirati Iroda Rt. 100 ezer forintos különdíját is, melyet Dorogi Sándor, az MTI elnöke személyesen adott át.

A díjkiosztón az 500 ezer forint értékű fődíjon és a 250-250 ezer forintos kategóriadíjon kívül több különdíj is gazdára talált. Mindemellett a Magyar Televízió és a Duna TV több alkotónak is felajánlotta egy-egy film elkészítésének lehetőségét,

melyek gyártási költségeit mintegy 500 millió forint erejéig a két médium fedezi.

A filmszemle további eredménye, hogy a most bemutatkozott alkotók közül többeket felvettek a gödöllői székhelyű Szent István Egyetem televíziós szakára. Ők valamennyien Sára Sándor filmrendező tanítványai lesznek.

A házigazda Lezsák Sándor országgyűlési képviselő bejelentette: idén ősszel ismét meghirdetik a kisközségi televíziók filmszemléjét, amelyre 2003. március 15-ig küldhetik be alkotásaikat a jelentkezők. A következő nyilvános szemléi jövőre, a könyvhét előtt egy héttel, május végén rendezik meg a Lakitelek Népfőiskolán.

A zsűri:
Elnök: Sára Sándor filmrendező
Tagok:
dr. Andrásfalvy Bertalan néprajzkutató
Bakos Edit, az Úrúria művészeti vezetője
Bakos István tudományos kutató
dr. Beke János dékán
Birinyi József néprajzkutató
dr. Bíró Zoltán irodalomtörténész
Buda Ferenc költő
Dobos László író, Pozsony
Elek István költő
Gálfi György író, Marosvásárhely
Hámori Zoltán főszerkesztő, Petőfi Népe
Kardos István filmíró, dramaturg
dr. Kozma Huba muzeológus
Lelesz Lajos kiadói igazgató
Lőcsé Gabriella újságíró
Marosi Barna író
Nagy Gáspár költő
Peták István volt tévéelnök
Pörös Géza filmesztéta
Rudi Zoltán tévéfőszerkesztő
Siflis Zoltán filmrendező, Szabadka
Stark L. László újságíró
Szabó József egyetemi docens
Szentmihályi Szabó Péter író
Tanos Miklós operatőr-rendező
Vári Fábrián újságíró, Bergezzás
Vársanyi Gyula újságíró
Xantus Gábor filmrendező, Kolozsvár

A zsűri elnöke Sára Sándor volt, balján Szóts István özvegye, Mária asszony, mellette Buda Ferenc költő.